

Ballbona conquereix l'Anagrama

La periodista i escriptora de Montmeló guanya el 5è Premi Llibres Anagrama amb la novel·la 'No soc aquí', quatre anys després de quedar-ne finalista

La Garriga

Teresa Terradas

Des del gener de 2016 ha plogut molt. I per a l'escriptora i periodista Anna Ballbona (Montmeló, 1980) es pot dir que ha plogut molt i bé. Si fa quatre anys quedava finalista de la primera edició del Premi Llibres Anagrama de Novel·la amb *Joyce i les gallines*, ara acaba de guanyar la cinquena edició del premi amb la seva segona novel·la, *No soc aquí*, que indaga sobre l'estranyesa cap als orígens i les herències familiars. Aquesta "idea vaporosa, estrambòtica i aleatòria, això que s'anomena tronc familiar", a més del seu "notable sentit de l'humor" o el seu "gran talent per traçar el recorregut de qui intenta viure sense prejudicis ni manies heretades", només són alguns dels aspectes que ha captivat el jurat, que l'ha premiat davant els altres 27 originals presentats.

A *No soc aquí*, aquests orígens els arrossega la protagonista, la Mila, que es comença a fer preguntes i a plantejar-se allà d'on ve en un moment crucial de la seva vida, quan tasta la maternitat. "Aquest embaràs té una particularitat que no es pot revelar, però que fa que comenci a descabdellar records, fets i circumstàncies que explica aquesta estranyesa que ha sentit sempre i amb la qual ha caminat des de la infantesa, quan comença a estudiar a la universitat i quan entra al món laboral. Això ho confronta amb altres persones, i s'adona del seu desclassament, i de la distància i diferències socials amb aquests altres", explica Ballbona.

La novel·la, en certa manera, "és el trajecte que fa la Mila per entendre aquests orígens, la seva herència familiar, les coses que ha sentit sempre a casa, però al mateix temps també per començar a endreçar-ho, com una manera d'acceptar el món d'on ve i comprovar la seva força".

La Mila és la gran protagonista i narradora en primera persona, però a través d'ella i dels seus records fa circular un seguit de personatges, entre els quals hi ha el nucli familiar més proper, amb el pare, la mare i el germà, i també amb l'avi, l'àvia o una tia conca. "És com treure a passejar cert bestiar familiar, uns avis que tenen unes

Anna Ballbona, aquest dimecres al matí a la Garriga, dos dies després de guanyar el premi

Ballbona va quedar finalista de l'Anagrama amb 'Joyce i les gallines' el 2016

històries singulars i amb petits trets físics molt contundents que fa que semblin sortits d'un món semifantàstic." A aquest univers de personatges s'hi afegeixen algunes amigues de la protagonista i un personatge, segons Ballbona, molt important, l'Home d'Allà Dalt. "És un curandero al qual anava la Mila quan era petita, igual que la resta de la família, i el que li diu que té un do i que s'anirà manifestant amb els anys." Segons l'autora, aquest personatge "fa de palanca", en certa manera, perquè la Mila senti l'impuls de sortir del seu món petit, del seu barri, i vulgui conèixer altres ciutats, vulgui estudiar i, en definitiva, traspassi tot un seguit de fronteres".

Si aquest personatge no té nom, tampoc en té el barri on viu la protagonista, un barri allunyat del poble, d'un poble proper a Barcelona, encaixonat entre polígons industrials, l'autopista i vies de tren. I ho presenta així de forma totalment volguda. "És important que no tingui nom, igual que no té nom La Ciutat del Costat, perquè la intenció és donar un aire mític a aquest paisatge,

La novel·la 'No soc aquí' tracta sobre "això que s'anomena tronc familiar"

al de la seva infantesa." El que no vol l'autora és una lectura connotada i amb prejudicis sobre la perifèria de Barcelona. "Vull que la gent es fixi en el món que estic creant."

LA LLENGUA A L'OBRA

I un dels aspectes en què també es va fixar el jurat va ser el de la llengua. "És important perquè en certa manera, els personatges es defineixen per com parlen, sobretot els del nucli familiar de la Mila. A partir de com parlen saps com són", explica l'autora, que beu directament de la idea de Natalia Ginzburg a *Lèxic familiar*. Però aquesta llengua, sovint amanida amb una fina ironia, no sempre fa referència a paraules que se senten poc o que sonen estrambòtiques. S'entreveuen uns usos particulars de les paraules, com l'insult "filipolles" que fa servir el pare, el "trolli" que utilitza la mare per referir-se a un ximplet o el "sembles forma mumerata" que diu l'àvia quan se'n riu de certes dones. Són girs que l'autora lliga amb un altre tema. "Encara que és una història escrita en primera persona, a

La protagonista, la Mila, explora els seus orígens a partir de la maternitat

través de la Mila veiem uns personatges que ells també expliquen històries, com l'Home d'Allà Dalt, l'àvia explicant històries antigues o la mare que sempre ha fet de receptacle d'altres històries." Igual que la mare de Ballbona, la Nilà-Petronila-, a la qual, des de la intimitat, li ha volgut fer un petit homenatge posant-li el nom de Mila a la protagonista. "La meua mare també ha fet sovint de receptacle d'històries i de llengua."

L'altra homenatjada és la Mila, la protagonista de *Solitud*, perquè el feresteguisme familiar de la Mila de *No soc aquí* invoca el feresteguisme de la Mila de l'obra de Víctor Català. "El pare de la Mila és algú d'un cert feresteguisme i d'unes formes força antigues, més del que correspon a una persona de la seva edat, però al mateix temps és una persona que ha voltat molt pels polígons industrials." És aquí on es produeix "el ginyol entre dos mons, el rural i pagès ja passat i el cimentat i industrial. I pel mig s'hi escolen paraules, històries i creences animistes". A partir del març la història es podrà llegir en català, i del juny, en castellà.